

Pilsudskis Nuvyko Tartis su Karoliu Prieš Sovietų Rusiją

Lenkijoj alarmas del Francijos fl- rto su Sovietais

Pilsudskis prieš penkis metus
jodinėjes ant Voldemaro

Viena, Austrija, spalio 14. John Hunter praneša Chicagos Daily News apie dviejų konspiratorių, Lenkijos diktatoriaus Juozapo Pilsudskio ir Rumunijos karaliaus Karolio pasimatymą pastarojo pilyje Sinaja, kur Pilsudskis nuvažiavo Karolio aplankyti.

Tai esąs Pilsudskio antras išvažiavimas laike penkerių metų. Pirmasis buvęs jo garsioji kelionė į Genują 1928 metų žiemą, kur Lenkijos maršalas, kaip ten pasiepiamai sakoma, "pajodinėjęs ant Voldemaro", buvusio tuomet Lietuvos diktatoriaus.

Pilsudskio ir Karolio bendras rūpesnis yra, kad Lenkijos ir Rumunijos ištikimoji Francija pradėjo flirtuoti su Sovietų Rusija ir rengiasi su ja sudaryti sutartis Lenkijos ir Rumunijos visai neatsiklaususi.

Atmosfera griežtai kariška

Abudu apsilvilkę kariškais mundurais, medaliais apsimetinę, Pilsudskis ir Karolis, taršis del bendros užsienių politikos ir žygių prieš Sovietus. Pasitarimų atmosfera buvo griežtai kariška. Diktatoriai visą laiką paradavo apsupti generolų ir kitokių karo štabų karininkų bei adjutantų. Abidvi valstybės smarkiai jaučia žemdirbystės krizius. Vienok diktatorių pasimatymo ir pasitarimų tema buvo vien Rusija ir Francijos neistikimybė.

Francijos flirtas su Sovietų Rusija ne tik sukėlė abiejose šiose šalyse pavydą, bet taip jau didelį susirūpinimą. Francija yra pasiryžusi pasirašyti su Rusija nepuolimo sutartį, Rusija gi iš Francijos nori gauti paskolą ir kreditų. Pilsudskis ir Karolis nori, kad Francija savo derybose su Rusija įsigtų iš pastarosios Lenkijos sienų garantiją, bet Rusija atsisako Lenkijos sienas garantuoti, norėdama palaikyti gerus santykius su Vokietija.

Emperatorius iškė medaliu chicagietei

Paryžius, spal. 14. Jaunas 13 metų Azijos šalies Cochín-Kinija imperatorius Kim Bey, iškė medaliu chicagietei rašytojai Mrs. Carter H. Harrison, buvusio majoro žmonai. Medaliu gavo už tos šalies gyventojų aprašymą.

Chicagai ir apilinkėl federalis oro biuras šiai dienai pranešauja:

Giedra; jokios permainingos temperatūros; švelnus ir vidutinis šiaurvakarių vėjas.

Vakar temperatūra 55-59. Saulė teka 6:02; leidžiasi 5:11.

Tautų Sąjungoje nesuranda budų karo likviduoti

Japonija stengiasi padėti su-
komplikuoti

Geneva, spalio 14. Tautų Sąjungos Taryba posėdžiaudama be Japonijos ir Kinijos atstovų taršis del priemonių Mandžurijos karui išvengti. Kol kas pasiekta tik tiek, kad nutarta užprašyti Suvienytų Valstijų dalyvanti sykiu su Tautų Sąjunga. Kinija sutinka su visomis priemonėmis karui likviduoti, bet Japonija ir šiame klausime nedavė atsakymo, norėdama, kad laikas nusitęstų Tautų Sąjungai besiderant su Suvienytoms Valstijoms del bendrų žygių.

Žiniomis iš Washingtono prezidentas Hooveris pavėdė savo atstovui Genujoj Gilbertui dalyvauti Tautų Sąjungos posėdžiaus ir siekti priemonių, kurių yra galima.

Japonai atmetė Ameriką; Rusija žada įsikšti

Geneva, spalio 14. Vėliausiomis žiniomis Japonijos atstovas Tautų Sąjungoj griežtai pasipriešino Amerikos dalyvavimui karo ginčo sprendime. Iš Maskvos praneša, kad Sovietų Rusija pretenduoja įsimašyti į ginčą.

Mergaitė gyveno pe- nų dėžėj

Camden, N. J. spal. 13. Didelį pelenų skardinę rasta gyvenanti dvilikos metų mergaitė. Policijai pradėjus tirti rasti ir klausinėti, ji pasiskundė, kad motina ją išvarė iš namų. Skardinėje ji išgyveno dvi savaites. Maistas jai atnešdavo jos mokyklos draugės.

Bulgarijoje naujas ka- binetas

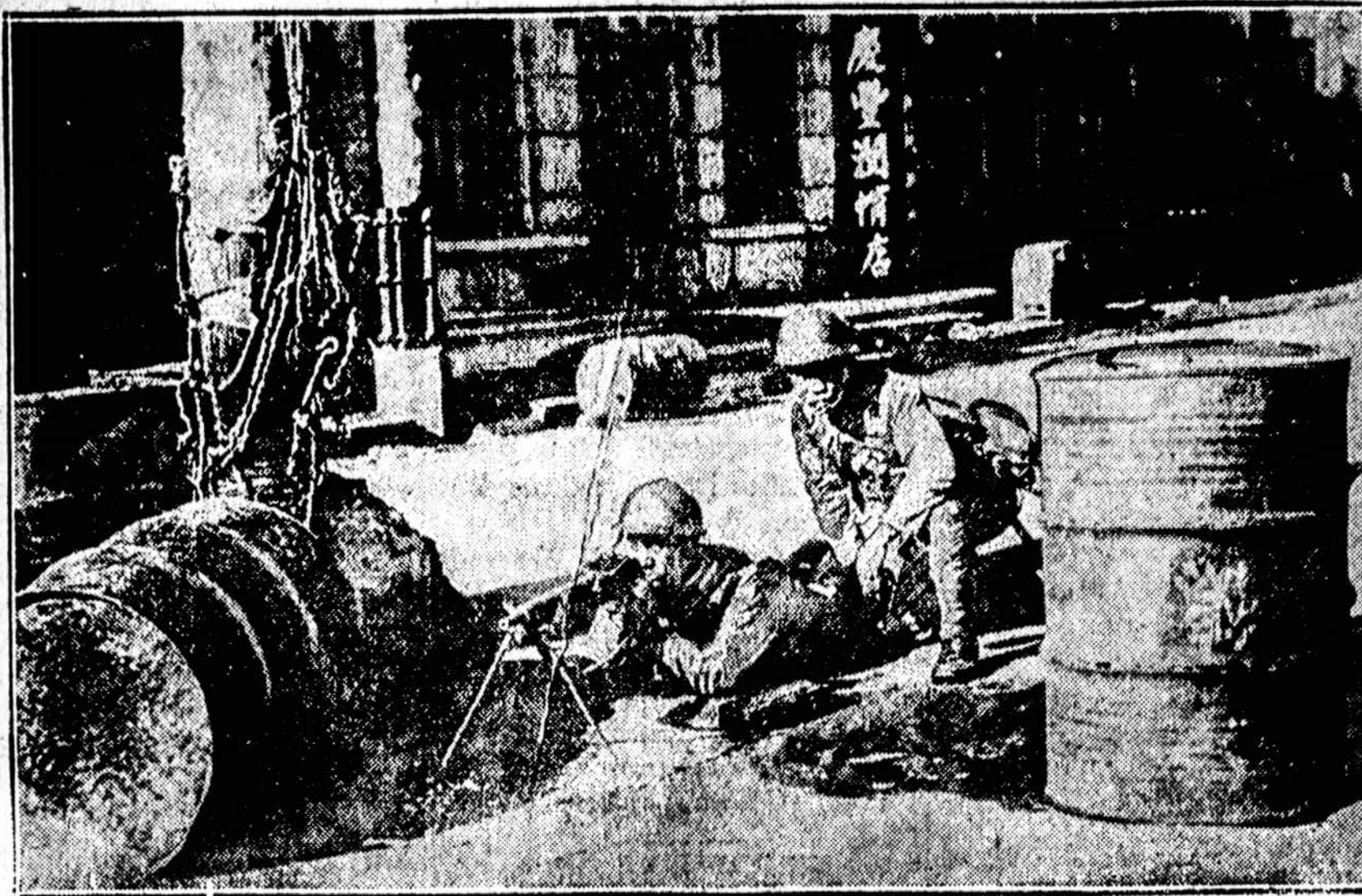
Sofia, Bulgarija, spal. 14. Rezignavus premjerui Malinovui del sveikatos ir kitų priežasčių, naujį kabinetą sudarė Mušanovas, ikišiol buvęs vidaus reikalų ministeris.

Banditai užpuolė miestą

Lizton, Ind. spal. Du pilni banditų automobiliai pasirodė šioje apylinkėje ir pradėjo terorizuoti miestelio gyventojus ir užpuolė. Nutraukta visos telefonų ir telegrafų vielos išsprogdinę banko seifą banditai iš jo išsinešė \$4,000. Tikėdamies užpuolimo, banditai pasistatė barikadas prie banko. Visi pabėgo atlikę savo darbą.

Turi važinėti, kad gauti pinigų

New York, spal. 14. Vienos Mrs. Granotienės teta mirė, parašė testamentą, kad kiekvienais metais ji gaus iš jos palikto fondo \$2,000, jeigu tuos pinigų praleis važinėdama iš Amerikos į Europą. Nabagė Grantienė neturėdama kitos išeities, praleido trisdešimt metų bevažinėdama.

[Acme-P. & A. Photo]

Gatvės vaizdas Mandžurijos karo apsaustame Mukdene

Japonų kareiviai, taiko šauti iš kulkosvaidžio Mukdene laike kiniečių išvijimo. Japonijos kariuomenė pirmą kartą pradėjo dėti pieno kepure.

Ispanijos valdžia atsistatydino del jezuitų išvaymo

Naujas prezidentas ir kabinetas
jau sudaryti

Madridas, Ispanija, spalio 14. Manuel Azana, buvęs karo ministris šiandien tapo antroju laikinu Ispanijos prezidentu. Jis užėmė vietą prezidento Alcala Zamora, kuris su visu savo kabinetu atsistatydino del priėmimo konstitucijos paragr. 10, kuriuo bažnyčia atskiriama nuo valstybės. Naujasis ministrų kabinetas, išskiriant du naujus, susidės iš tų pačių ministrų.

Prezidentas Zamora nors su atskyrimu bažnyčios sutiko, bet priešinosi jezuitų išvaymui iš respublikos.

Naujas kabinetas nuo ryt dienos pradės savo darbą.

Statys Rooseveltui pa- minklą

Washington, spal. 14. Rooseveltto pagerbimo draugija nupirko salą Analostan netoli nuo Washingtono Potomas upėje ir žada ten statyti buvusiam prezidentui paminklą.

Maldauja teisėją šuni išteisinti

Battle Creek, Mich. 14. Nu-teisus vokiečių veislės šunį "Roxie" mirti už įkandimą mergaitės, iš visos Amerikos į teismą pradėjo eiti laišukai maldaujanti teisėją šunies pasigailėti. Teisėjas sutiko leisti Roxie savininkui apeliuoti.

Demokratai ruošiasi rinkimams

Washington, spal. 14. Prisirengdami ateinantiems rinkimams, demokratai pradėjo organizuoti \$1,500,000 "pergalės fondą" propagandos išlaidoms padengti.

Kišeniniai radio policijai

Chicago, Ill. spal. 14. Anglijoje L. P. Dean išrado mažus kišeninius radio aparatus policijai Visas aparatus nepilnai du svarus. Chicago policininkai tais mažais setukais naudosis, nešiodami juos kišeniuose.

100,000 emigrantų grįž- ta iš Australijos

Londonas, spalio 13. 100,000 emigrantų iš Australijos prašo Anglijos valdžios padėti jiems grįžti atgal į Angliją. Jie sako, buvę apgauti agentų ir Australijon nuvykę radę badą, nelaimę ir desperaciją. Daugelis žudosi, kiti eina iš proto.

Ispanijos policija saugo bažnyčias

Madridas, Ispanija, spalio 13. Minių įtužimas prieš katalikų kunigus ir vienuolius yra tiek smarkus, kad besitariant konstitucijos balsavimui, minios gresia naujais bažnyčių ir vienuolynų pogromais. Policija saugo visas maldavietes ir bažnyčių dvarus.

Bedarbis nužudė tėvą ir save

New York, spal. 14. Jaunas, 23 metų vyrukas W. Feinbaum, negalėdamas gauti darbo per šešius mėnesius, išėjęs kartą pasivaikščioti su tėvu revoliu-riu nušovė jį ir patį save.

Siulo naują mokesčių planą

Washington, spal. 14. Pas Hooverį atsilankę visuomenės delegatai ir ragino įvesti vieno mokesčio sistemą. Mokestis mokamas nuo piliečio turimos vertybės.

Atsistatydino Ispanijos prezidentas

Madridas, Ispanija, spal. 14. Niceto Alcala Zamora Ispanijos prezidentas atsisakė iš vietos del įvykusių nesupratimų su bažnyčia. Jis buvo paskirtas prezidentu tuoj po karaliaus Alfonso nuvertimo.

Anglijai bedarbiai ma- žėja

Londonas, spal. 13. Šią savaitę, bedarbių skaičius Anglijoje nupuolė 33,252. Viso bedarbių liko 2,500,000.

92 divorsai į dieną

Reno, Nev. Reno mieste, Amerikos divorsų sostinėje, per vieną dieną "nelaimingai" susituokusiems suteikiama 92 divorsai.

Darbo Federacija priėmė programą križiui pašalinti

Konvencija priėmė 9 punktų
programą

Vancouver, B. C. spalio 14. Atmetusi į šalį visokius smulkius planus, Amerikos Darbo Federacija priėmė platų devynių punktų planą, kaip pataisyti ekonominę depresiją ir pagelbėti bedarbei. Planas yra toks:

1. Palaikymas senųjų algų.
2. Sutrukinimas darbo valandų.
3. Užtikrinimas darbo darbininkų minimumui.
4. Kad kiekvienas samdytojas paimtų daugiau darbininkų.
5. Sudaryti darbo statant namus.
6. Sustiprinti darbo samdymo agenturas.
7. Jaunus žmones laikyti mokyklose, kad neveržtų darbo iš suaugusių.
8. Darbo pirmenybė maitintojams.
9. Finansinė pagalba iš viešų ir privačių šaltinių.

Kuboje rasta slaptas arsenas

Havana, Kuba, spal. 14. Havanoje, pas vieną ispaną Vozquez buvo rasta keturiasdešimt dinamito bombos ir mašinerija jom daryti. Pasirodė, kad jis bombomis aprūpindavo teroristus, kurie naktimis linksmiai leido laiką svaitydami jas į gyventojų namus.

Politika vyrą sugadino

Hazelroff, Ill. Kuomet E. Soderbergas buvo tik paprastas žmogus, jis visuomet vakarą pareidavo namo. Bet dabar, skundžiesi jo žmona, kaip tik užsimanė kištis į politiką ir buvo išrinktas majoru, jis pradėjo rudyti didelius cigarus, gerti, keikti ir daugiau nebepareidavo namo. Teisėjas suteikė jai divorsą.

18,270,000 taksais už auto- bilus

Springfield, Ill. spal. 13. Per pirmus devynius šių metų mėnesius, Illinois valstija už automobilius gavo \$18,270,000 mokesčiais. Keleivinių automobilių yra 1,300,777 ir trokų 197,322.

SLA. Iždo Globėjai Kelionėj Užpulti, Sužeisti, Apiplėšti

Vokietijos valdžia teturi vieno balso pozicijos daugumą

Fašistų, komunistų ir monar-
kistų bendras frontas

Varšuva, spalio 14. Lenkų oficialinė spauda reiškia baimę del Vokietijos fašistų, nacionalistų, monarkistų ir kapitalistų konferencijos, įvykusios Harzburge pereiną sekmadienį, kur dalyvavo Hitleris, fašistų vadas ir jo finansuotojas Hugenbergas, kalzerio du sunai, karo vadas generolas Seckt, buvęs banko prezidentas von Schacht ir galybės dešiniųjų bei centrinių, kurie nutarė reikalausti paleidimo parlamento ir naujų rinkimų.

Jei tai jiems pavyks, fašistai ir komunistai paims viršų; jų laimėjimas reikštų Versalės sutarties panaikinimą ir to prasmę, naują karą.

Dabartinis kancleris Brüning turi parlamente vieno balso daugumą, kurią sudaro social demokratų ir Bavarijos partijos 243 balsai ir kitų mažesnių partijų 67 balsai.

Opozicija, fašistai, komunistai ir nacionalistai turi 107, 78 ir 40 balsų.

250 plėšikų teisme

Palermo, Italija, spal. 13. Šiandien prasidėjo garsios Mafia banditų bandos teismas. Viso buvo teisiamą 243 bandos nariai. Nebuvo nei vieno prasižengimo, kuriame jie nebuvo kalti. Jie žudė, degino, vogė, juodrankiavo, užpuolė ir t.t. Visas narių baudmes sudėjus į vieną, jie turės išsėdėti kalėjime 1,500 metų.

Duktė nužudė motiną

Phoenix, Ariz. spal. 14. Mrs. Rutledge gienė motina 83 metų senukė atsisakė valgyti jai dukters duodamą duoną ir pieną. Išėjo burnis. Supykusi Rutledge gienė paėmė ir atskyrė motiną nuo šio pasaulio. Už pasidarbavimą ji pasodinta dešimčiai metų į kalėjimą. Rutledge gienė 55 metų.

Pennsylvanijoje atsitarė kasyk- los

Scranton, Pa. spal. 14. Šiomis dienomis atsitarė uždarytos del streiko Glen Alden kasyklos ir jose darbo gavo 29,000 kasėjų.

Susirgo ligoninėse daktarai ir seserys

Viena, Austrija. Vienos viešoj ligoninėje susirgo aštuoniolika daktarų ir gailestingųjų seserų liga, panašia į šiltinę, "paratifusą".

Dvejų balsuotojų distriktas

New York, spal. 14. New Yorke, 193-tam balsuotojų distrikte buvo tik vienas balsuotojas italas Sol Ferretti. Bet šiomis dienomis balsuotojų skaičius padaugėjo iki dviejų, nes jo sesuo sulaukė pilnų metų.

Raginską ir Janu- škevičių užpuolė netoli Lima, Ohio

TELEGRAMA

Chicago, spalio 13, vakare SLA. Iždininkas adv. K. Gugis gavė tokio turinio telegramą:

Lima, Ohio. Musų automobilių nustumė nuo kelio, apvertė ir sudaužė; mus sužeidė ir apiplėšė. Skubiausiai atsiųskite \$30. Atvažiuokit trečiadienį į Pittsburgh.

Janush, Raginskas.

Lima yra vidutinio didumo miestas Ohio valstijos centre, maždaug apie 300 mylių nuo Chicagos ir apie 80 mylių nuo Toledo. Matyt p. Raginskas su Januškevičium tapo banditų užpulti kur nors netoli Lima. Jie du išvažiavo iš Chicagos savo automobiliu pereiną antradienio rytą, spalio 13 d.

P. Raginskas, gyvenęs Plymouth, Pa. ir p. Januškevičius, Hartford, Conn. yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Iždo Globėjai ir buvo atvykę Chicagon.

Čia pabuvo dvi savaites, patikrino SLA. Iždininko knygas ir atliko kaikiuriuos kitus reikalus bei aplankė eilę senų pajistamų.

Siulo prohibicijos įsta- tymą keisti

Washington, spal. 14. J. C. Moreland, Chicagos miesto tarybos narys įteikė prezidentui Hooverui planą prohibicijos įstatymo pakeitimui. Anot Morelando, įstatymą pakeitus, į apyvartą įeity 2,000,000,000 dolerių ir darbo gautų 1,500,000 bedarbių.

Grįžo p. p. Gricius ir Bružas

Rugsėjo 27 d. į Kauną grįžo žurnalistas p.p. Aug. Gricius ir A. Bružas, kurie, kaip žinome, prieš porą mėnesių buvo išvykę į Ameriką.

Spalių 1 dieną 18 val. "Musų Rytotojaus" redakcijoje p. Bružas ir p. Gricius žurnalistams papasakojo savo kelionės išpu-džius.

Viena, Austrija, spal. 14. Gar-susis profesorius Einšteinas pa-sakė, kad jam nerupi kokia partija pasaulį valdys. Jeigu tik žmonės jausis laimingi, jis bus jos šalininkas.

LIETUVON

Siunčiame Pinigus Pa-tu ir Telegrama. Patar-naujame Greitai, Pigiai ir Sargiai.
Parduodame Laivakortes ant visų Linijų.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandų. Ištventadienis nuo 9 iki 1 valandų.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Atsiminimai įvykių iš praeities vasaros.

Birželio 28 d. vietinės SLA kuopos bendromis spėkomis surengė laivu ekskursiją į Tashmoo salą. Nors tą dieną oras buvo prastas — po biskį lynojo, — bet vistiek ekskursantų ant laivo buvo susirinkę 1183. Tik nesimėtė nė vieno musiškių lietuviškų ponų "patriotų": daktarų, advokatų, biznierių ir kitokių "aukštųjų garbės vėrų" inteligentų. Mat, jiems sykiu maišyti su savo broliais tautiečiais yra gėda ir pažeminimas jų jų poniškos didenybės. Bet už tai jie nemato gėdos ir pažeminimo jų "tautiškai" garbei, kuomet jie su panika sako apie savo brolius tautiečius: "Jie nemokytai, tamsūs. Jie eina pas žydėlius ir lenkus patarnavimo ieškoti ir juos remia su savo doleriais. Pas mus jie neateina ir mus nereikia" ir tt. Tai kasgi kaltas?

Iš patikimų šaltinių turu žinių, kad pernai metų komunistų suklaidinti keli dešėtkai SLA 21 kuopos narių pabėgo iš Susivienijimo kaip iš "buržuazinės" organizacijos ir susispytė į komunistų "darbininkiškojo sojuzo" L. D. S. 21 kuopą. Toj kuopoj dabar jau yra 31 narys suspenduotas už nemokėjamą mėnesinių duoklių. Vieni nemoka, nes neturi pinigų, o kiti nemoka dėl to, kad nieko gero nemato ateityj, iš to sojuzuko. Jau keliolika narių sirgo, bet pašėpos negauna. O jei ir gauna, tai visai mažai. Komisarukai vis ramina ir sako: "Tik palaukite ketelį savaitę, ir kaip bus išdeigiau pinigų, tai gausite pilną pašalpą."

Tai tik komunistiškai prižadai, — galit jūs laukti iki numirsi, o pinigų vistiek negausite.

Pernai komunistai bėgdami iš SLA 21 kuopos nusinešė visą kuopos turtą, — pinigus, knygas, antspaudą ir viską, kas tik kuopoj buvo. Šią vasarą jie rengė kelis "ekskluzivinius" ir bizniškius piknikus. Tai visgi liko kelios dešimtys buržuazinių dolerių. Bet dabar jau toji "darbininkiškoji" L. D. S. 21 kuopelė turi skolas, — skolinga "draugui" A. M. Kišoniui. Tai kur tie "draugai" komunistai dėjo L. D. S. 21 kuopos pinigus? Aišku, kad tie pseudo draugai komunistai pirmiau apiplesė SLA 21 kuopos narius, o dabar jie tą patį daro su savo draugais. L. D. S. 21 kuopos nariais. Tai, mat, vis darbininkiškai - komunistiškai...

Birželio 17 dieną kasparkiniai komunistai ("apšvietiečiai") padarė bendrą frontą su bimbiniškais komunistais. Abeji bendromis jėgomis surengė viešą susirinkimą-prakalbą. Bimbiniškai kalbėtojai neužkabino kasparkinių "apšvietiečių", o pats D. Kasparka irgi nė per pusę žodžio neprisiminė apie savuosius "apšvietiečius". Be to, D. Kasparka savo kalboje labai barėsi ant Michigano valstijos valdininkų, kad jie perleido įstatymą surašinėjimui visų ateivių, kurie nėra šios šalies piliečiai. Taipgi jis labai smarkiai pasmerkė Smetonos, Mussolini, Pilsudskio ir kitų carų ir karalių diktatūras. Bet už tai širdingai sveikino Sovietų Rusijos raudonojo caro J. Stalino geležinę diktatūrą. Baigdamas savo "moksišką" pamokslą, jis ir mums Amerikos proletarams pasiūlė ve koki "darbininkišką" receptą, kad pagerinus savo gyvenimą. Girdi, mes visi Ame-

rikos darbininkai turime vienytis ir kovot už įsteigimą proletaro diktatūros, — tokios, kaip Sovietų Rusijoje. Už tai jo kalba patiko ir bimbiniškams. Tačiau visgi keistai išrodo, kuomet tas žmogelis vienų diktatūrą prakiekia, o kitų širdingai sveikina. Iš šalies klausant atrodo, kad pas jį yra "nobody home."

"Draugas" D. Kasparka, kita syki mums teisingai pasakok, kokių būdu Sovietų Rusijos proletarai-darbininkai valdo-diktuoja Sovietų Rusijos gyventojams, tai yra patys sau, kuomet jie neturi ir jiems neleistina turėti visos šalies gyventojų išrinktos valdžios?

Pracitą metų "apšvietiečių" A. D. A. D. C. P. K. pirmininkas J. Gugas su savo "benų" buvo įsisūlęs į tautininkų ir katalikų valdomąją SLA 352 kuopą, kuri globojo jį ketelį mėnesių. Kas mėnesis kuopai tas neva "benas" kainavo po \$25.00, o naudos nė už sudilusi skatiką nebuvo. Dabar kuopą tą "beną" paluosavo iš savo globos. Tad J. Gugas savo "kapeliją" tuojau bandė įpiršti SLA jaunuoju 364 kuopos globai. Bet jaunuoju gerai žinojo, kad iš to "beno" nieko neišeis ir nepriėmė. J. Gugas, palikęs tautininkus-katalikus ir "apšvietiečius", nudumė pas bimbiniškus ir ten bando savo "beną" įpiršti ant burdo. Gal jam ir pavyks laimėti ten rasti.

Rugpjūčio 1 dieną komunistai viduryje miesto, Grand Cirkus Parke, surengė skersai gatvę "demonstraciją" pagandinimui kapitalistų. Apie 500 demonstrantų pasirodė gatvėje su iškeltais įvairaus turinio garsinimais jų raudonojo biznio. O kad buvo graži diena, tai pašalinės publikos susirinko gana didelis burys pažiūrėti ir pasiklausyti, kaip jie kapitalistus gaudins. Vėliau "Daily Worker" is pasigyrė, kad jų demonstracijoj dalyvavo virš 100,000 proletarų.

Vienok kapitalistai to komunistų gaudinimo vistiek nenusigando ir kaip proletarus skriaudė, taip ir tebeskriaudžia. Bendrai žiūrint, tas komunistų "monki biznis" tik trukdo darbininkams organizuotis.

Rugpjūčio 23 dieną Beech Nut Grove bimbiniškai komunistai turėjo surengę pikniką "darbininkų reikalams." Namie virtas darbininkiškas alus ir mums šalinas buvo atvirai pardavinėjamas visiems proletarams. O "apšvietietis" M. L. Balčiūnas, pasilipęs ant baikutės, šaukė-rėkė: "Draugai darbininkai, mes turime visi vienytis ir vienybėje laimėti" (už ko, ar už baikutės graižų?). Gi kitas "apšvietietis" A. D. A. D. C. P. K. pirmininkas Juozas Gugas vienąj rankoj laikydamas punda "Laisvės" ir "Vilnės" šaukė: "draugai darbininkai, pirkite "Laisvę" ir "Vilnį", tai yra geriausi laikraščiai darbininkų klesos ginėjai" ir tt. Kitąj rankoj jis nešiojo savo šiaudinę skrybę ir kiekvienam pikniko dalyviui kaisiojo, prašydamas aukų bimbiniškų reikalams.

Tai yra tas pats "apšvietietis" J. Gugas, kuris visai neseniai sakėdavo: A. Bimba, A. Andrusis ir jų dviejų organai "Laisvę" ir "Vilnį" yra feikieriai, šamozvancai, darbininkų klesos provokatoriai. Dabar jau jam tie patys, Andrusis, Bimbos ir jų organai geriausi darbininkų klesos ginėjai. Mat, jam kaippo feikieriui ir politiškai nusigyvenusiui žmogui viskas galima.

— Proletaras.

Kenosha, Wis.

Susivienijimo jubiliejus

Spalių 9 dieną SLA 212 ir 338 kuopos bendromis jėgomis surengė draugišką vakarienę paminėjimui 45 metų susivienijimo įsikurimo ir 30 metų nuo pasiūsiuotimo iš kunigų globos. Tuo pačiu laiku buvo paminėjimas 11 metų nuo Vilniaus užgrobimo.

Parengimas įvyko German American Home. Prasidėjo 8 val. vakare. Žmonių susirinko simtas su viršum. Vakaro programos buvo gana įvairios ir smagus. Pirmiausiai p. A. Labanauskas, vakaro vedėjas, paaiškino tikslą ir plačiai apibūdino spalių 9 dienos reikšmę. Jis papasakojo, kaip lenkai apgaulingai buvo užgrobė Vilnių ir jį dar tebelaiko. Po savo įžanginės kalbos pirmininkas pristatė kalbėtoją SLA 212 kuopos veteraną ir seną veiklę p. K. Braze, kuris kalbėjo apie Susivienijimą ir jo praeitį. Jis pabrėžė tą faktą, jog praeityje buvo labai sunku veikti ir naujų narių gauti.

Toliau pakviečiama kalbėti plačiai žinomas vietos darbuotojas p. J. Marcinkevičius. Kalbėtojas plačiai apibūdina Vilniaus klausimą. Jis papasakoja, kaip 1919 m. bolševikai, Kapsuko ir Angariečio, vedami buvo užimę Vilnių. Vėliau, bolševikams išsikrausčius, Vilnių užgriebė lenkai, kurie mūsų sostinę dar ir šiandien tebelaiko paverge. Po to jis trumpai papasakojo Susivienijimo istoriją.

Kuopos pirmininkas vyriausiai kalbėjo apie nesantaiką ir politikavimą. Dėliai tų dalykų, sakė jis, labai nukentė Susivienijimas. Kunco kalba man itin patiko. Matomai, jis rimtai žiūrį į dalykus. Ant galo, pakviečiama p. Kasputis, kuris visai mažai tekalbėjo. Tuo programos ir užbaigė.

A. Labanauskas, kaippo vakaro vedėjas, paprašė susirinkusius prie užkandžių, kuriuos pagamino ponios M. Jalinevskienė ir Rimkienė. Po užkandžių prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi ligi vėlums.

Spalių 11 dieną SLA 212 ir 338 kuopos bendromis jėgomis taip pat surengė Susivienijimo jubiliejinį apvalkščiojimą su koncertu. Programos įvyko German American Home salėje ir buvo gana įvairios. Programos prasidėjo 3 val. po pietų. Vadinas, visa valanda vėliau, negu buvo garsinta. Paklausiau komisijos nario, kodėl taip atsitiko. Paašikino, jog tai atsitikė dėl kalbėtojo. Mat, buvo pasižadėjęs atvykti Dr. Margeris, bet subatoj jis jo buvo gauta žinia, kad dalyvauti negalės. Tad reikėjo gauti kitą kalbėtoją.

Užklausa, kas dabar kalbės. Atsakė, jog P. Grigaitis, "Naūjlenų" redaktorius. Ne užilgo atvyko ir kalbėtojas. Tuo po to prasidėjo programos. Pirmiausiai pasirodė Dailės Ratelio choras po vadovystę p. K. Steponavičiaus. Choras gana didelis ir neblogai išlavintas. Sudainavo Lietuvos himną ir "Lietuviai mes esame gimę." Antrą numerį išpildė p-lė E. Rastis, kuri gana vykusiai paskambino pianu. Seka p. Grigaitis kalbėjo. Kalbėjo gana plačiai apie tai, kaip Susivienijimas tapo suorganizuotas ir vėliau pėrganizuotas. Taip pat palietė jaunimo klausimą. Reikia dėti pastangų, sakė kalbėtojas, pritraukti jaunimą prie organizacijos, kad jis kartu su mumis veikty.

Antroji programos dalis susidėjo iš muzikos ir dainų. Jų orkestras pp. Rasčio ir J. Ilievszko vedamas, puikiai sugrojo keletą gabalėlių. T. Bagdonas gėda vykusiai padainavo soto. P-lė B. ir O. Telaišutės išpildė pianu duetą. Išėjo puikiai. Judviejų skambii-

nimas publikai labai patiko. Būtų pageidautina, kad p-lė Telaišutės dažniau dalyvautų lietuvių parengimuose. P-lė M. Balčiūnienė, plačiai žinoma mūsų apylinkėse dainininkė, padainavo soto. Reikia pasakyti, kad taip Wisconsin lietuvių p-lė Balčiūnienė yra šauniauusia ir talentingiausia dainininkė. Muzikos srityj ji privalėtų ir toliau lavintis. Ant galo, vėl pasirodė Dailės Ratelio choras, kuris užbaigė programą su "Mes be Vilniaus nenurimsime."

Iš Dailės Ratelio choristų teko man patirti, kad ateinančią sekmadienį choras vyks į Chicago, kur jis dalyvaus net dviejuose koncertuose. Dieną jis dainuos p. Budriko radio koncerte, o vakare "Pirmųjų" choro koncerte. Turintieji radio, butinai pasiklausykite koncerto.

Valio kenoshiečiai! Jie pradeda išeiti, taip sakant, į platiųjį pasaulį. — Kenoshietis.

Springfield, Ill.

Iš angliakasių konvencijos

Šeštadienis, spalių 10-tą dieną. Pradėjus rytinę sesiją, J. Walkeris padarė delegatams pastabą, kad jie lūgtų rimčiau svarstyti savo organizacijos reikalus ir neįkvoty veltui brangaus laiko, nes konvencijos ilgesnis užtesimas labai brangiai atsilieja. Ir, iš tiesų, šioje konvencijoje veltui laikas cikvojama. Pavyzdžiui, to-

je pačioje sesijoje tik po Walkerio pastabų mandatų komisijsa pranešė, kuriuos delegatus ji rekomenduoja konvencijon priimti. Štai tuoj vienas žmogelis atsistoja ir ima pasakoti, kad jų lokale rinkta 5 delegatai ir tinkamai teisingai neišrinkta. Todelgi jie čia beveik visi buvę to lokalo kandidatai į delegatus bončiu atvažiavo į konvenciją. Ir jis reikalauja, kad dabar konvencija išspręstų kas iš jų lokalo turti tapti 5-kiais delegatais į konvenciją. Po šitai spykeriui užšlipo ant stiečiaus to lokalo rekordų sekretorius su visais savo protokolais. Ir ima rėžti pasaką, kaip jie delegatus rinko. Vieną syk ir antrą ir vis jiems neišėjo taip gerai, kaip visi kandidatai į delegatus kad norėjo. O jų noras, suprantama, buvo visų kuomi vienodas — patekti į delegatus ir turėti konvencijoj "good time" ir gerą užmokestį \$13.20 į dieną. Visi tie kandidatai į delegatus ėjo ant stiečiaus ir spyčio. O visa konvencija šaipėsi ir klausėsi jų neišmintingų pasakų. Tik vos vienas delegatas atsirado, kuris davė įnešimą, kad tas bončius kandidatai į delegatus važiuotų namo iš kur jie atvažiavo. Girdi, mums tokių nereikia, jeigu jie namie nesutvarko, tai tegul jie sau žinosi. Bet šio išmintingesnio žmogaus įnešimo nieks neparėmė. Ir konvencija rinko tam lokalui delegatus iki pietų. Tiesa, išrinko, bet pusė dienos praleista ne konvencijai priklausan-

tiems reikalams. Visa savaitė praleista, o dar nieko nenuveikta. Apie "injunction" prieš Lewisa nuėmimą svarstyta per 3 dienas, bet rezultatų dar jokių nėra. Vieni rėkia už Lewisa, o kiti už 12-to distrikto pusę. Vieni nurodinėja, kad Lewis rėmė organizavimą "rank and file" unijos, kiti užginėja ir sako, kad tas biednas kudikis — nauja unija — gimė ir mirė be Lewiso pagalbos.

Po pietinės sesijos buvo duota įnešimas diskusijas baigti kaslink "injunction". Kad baigti, balsų suskaičyta 209. Kad tęsti — balsų 185. Tuoj tulas delegatas — Reynold suriko: šaukite "roll call" arba einaime namo. Joe Vincent iš Herrin, Ill., davė įnešimą, kad debatai apie tą patį reikalą "injunction" būtų tęsimi ir antrą savaitę pirmadienį. Nubalsuota tęsti. Nekurių delegatų buvo duota įnešimas, kad pirmadienį susilaikyti nuo sesijų, nes tą dieną prisieina apvalkščioti 33 metų sukaktuvės įvykusių angliakasių skerdynių Virden, Ill. "massacre" 1898 metais. Nubalsuota pirmadienį sesijas laikyti. Į apvalkščiojimą minėtų sukaktuvių už kalbėtoją išvažiuos tik John Walkeris.

— V. Cernauskas.

GERB. Natūjenų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirminių reikalais citi į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

GREIČIAUSI PASAULY LAIVAI

BREMEN EUROPA

Mažiau Negu 5 Dienos Ant Vandens per Cherbourg—6 dienas per Bremen

TIK 7 DIENOS I LIETUVĄ Specialia traukia iš Bremerhaven Arba keliaukit ekspresiniu laivu

COLUMBUS

Sumažintos trečios klasės kainos abi pusės dvar galioja

Informacijų klauskite pas bile vietinį agentą arba

130 W. Randolph St., Chicago, Ill.

NORTH GERMAN LLOYD

PROBAK-

suteikia barzdaskutyklos komfortą skutimos namie

(PROBAK BLADE)

"Niekas nėra taip gera, kaip LUCKIES"

"Aš mėginau visus cigaretes ir nė vieni nėra taip geri kaip LUCKIES. Ir atsitiktinai aš atsargi savo skoniu dėl cigarečių. Ir aš turiu tokia būti dėl mano gerklės. Pažymėkite mane kaip nuolatinę LUCKIES siekėją. Tai tikras malonumas kada suvynioti Celofoaniniame pakely, kuris atsidaro be ledinio kapotuvo."

Jean Harlow

Jean Harlow pirmiausiai pasižymėjo "Hell's Angels" (Pragaros Angelai), didžiojo oro filmo, ir ji vėl pavogė susidomėjimą iš apie 50-ties orlaivių laivyno. Matyti jos "Goldie," gamintą Fox filmų ir Columbijos "Platinum Blonde."

Pagaminta iš geriausių tabakų — viso derliaus grietinė — LUCKY STRIKE vieninteliai cigaretai apsaugoja jūsų gerklę per tą ismintinę "SPRAGINIMO" procesą. "Spraginimo" procese naudojami Ultra-Violetiniai Spinduliai — procesas, kuriuo pašalinami tam tikri kartumai ir erzinančios ypatybės, kurių, natūrališkai, yra kiekviename žaliame tabake. Šie kartumai ir erzinančios ypatybės pašalinamos iš jūsų LUCKY STRIKE, jų juose nėra. "Jie tampa — todėl jie ir nėra!". Nenustabu, kad LUCKIES visuomet palankūs jūsų gerklei.

It's toasted

Jūsų Gerklei Apsauga

prieš kataritus — prieš kosulį

Neperšlampamas Cellophane Užlaiko tą "Spraginimo" skonį. Visuomet Sveizi

Atkreipkite dėmesį — Lucky Strike tabakų Cigaretas, griežta kriteriją. Atsargiai, kad išvengsite ir šaltųjų, vėgėlių per N. C. radio tinklą.

* Ar p-lė Harlow Pareiškimas Apmokėtas?

Tamta gal domėtis E. not, kad p-lė Harlow už aušičiū pareikite nemokėta nė cento. P-lė Harlow yra LUCKY STRIKE cigarečių rūkitoja per du metus. Mes tikime, kad šia suteikėma nauda jai ir Fox bei Columbia bendrovėms, jos leidėjams, lygiai kaip jos pareiškimas, apie LUCKIES Tamstoms ir mums.

NEPERŠLAMPAMAS CELLOPHANE

Vismet Gerai — Tvirtai Uždarytas

Ypatingas Humidor Pakelis

Zip — ir jis atsidaro!

Atkreipk dėmesį į naują, ypatingą skvetą pakelty viršui. Viena jo dalį prilonkęs pirštų prilaukių ir plesk, kita jo dalį. Labai paprasta. Grst. Zip! Ir viskas. Labai ypatinga! Pakelis įvyniotas į neperšlampamą Cellofaninę popierą, per kurį neįeina dulks, šlapumas, ligų perai ir kiti nešvarumai. Svaru, apsaugota, gražu, SVIEŽIA! — kas galėtų būt daugiau moderniškai kaip, LUCKIES patobulintas Humidor pakelis — taip lengvai atidaryti. Ponios — šis LUCKY skvetas — apsaugo jūsų pirštų nagams.

Tarp Chicagos Lietuvių

North Side

"Pirmyn" Choras.

Keletą žodžių trumpai noriu tarti apie Chicagos Lietuvių Chora "Pirmyn." Jau prieš daugelį metų North Sidėj gyvuoja minėtas choras. Praeitų metų rudenį, paėmus gabiam muzikui p. K. Steponavičiui vadovauti, choras trigubai padidėjo nariais-dainininkais. Į tą skaičių įeina daug jaunuolių, kurie ėmėsi darbo su didele energija.

Dabar kur kas daugiau ir darbo choras turi — didesnius kurinius mokinius dainuoti — ir sudainuoja gerai. Ir rėmėjų turi nemažą būrelį.

Kadangi jau atėjo laikas, tai Chicagos Lietuvių Choras "Pirmyn" ateinantį sekmadienį, spalio 18 d. Almira Simons svet. oficialiai atidarys savo muzikalų sezoną su gražiu programmu.

Svetainė randasi 1640 North

TROKŠTA PRANEŠTI APIE SAVO SKILVI

"Aš noriu pranešti kitiems apie mano patirtį su Pape's Diapensin", sako Mrs. B. Eastman, 1200 California St., Denver, Colo. "Aš išbandžiau daugelį dalykų nuo nevirškinimo, bet nė vienas man nieko gero nepadarė. Tada draugas prikalbėjo mane paaimti kelias tabletes šio pastebimo preparato.

"Dabar aš vėlau net kopustus be jokio nesmagumo paskiau. Jie man pirmą kartą tiesiog kankėdavo. Aš nebeu nė tiek nervuota, kiek buvau: jaučiuos daug stipresnė ir sveikesnė kiekvieną žvilgsniu".

Vaistai turi turėti tikrą vertę, kad išauktų tokį entuziastingą pareiškimą, kaip šis. Ir kada ne vienas, bet šimtai ir net tūkstančiai, praneša apie tokį pat pasitekimą, negalima abejoti apie kasdieninį užtikimą Pape's Diapensin teikiame pagalbos kenčiantiems nuo skilvio.

Šios nekenksmingos, į saldainius panašios tabletės pašalina aitrumą, vemimą, gasus, išpuimą, galvos skaudėjimus, kvaitulius ir kitus nevirškinimo simptomus.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSIKO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Sūdi, Rankų, Kojų, tirpimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne romas).

Tūkstančiai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.

Deksinio Galingo Mostio yra tik vienas narkotikas, kuris išauktų visus šiuos skaudėjimus.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už pervežimą.

Klauskite pas aptiekorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

DEKEN'S OINTMENT CO. P. O. Box 352 Hartford, Conn.

"Savas Pas Savą" — sako biznieri

BAGDONAS BROS.

FURNITURE & PIANO MOVING Local & Long Distance Removal 3244 S. Halsted St.

Office Tel. Calumet 3399 Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE

"Goodeonai Broliai" Fornijų ir planų muvėriai vietoje ir toli, patarnavimas geras ir pigus. 817 West 34th St. Tel. Boulevard 9336

J. SOVETSKY

Užlaikome geriausias VYRU ir MOTERŲ DRAPANAS už žemiausias kainas 6234 S. Western Ave. Tel. Hemlock 1582

P. VOLTERAITIS

Automobilių Taisymo Ekspertas Seniausis Chicagoj Pigių taisysų namuose Tel. Lafayette 1329

Hancock St. (pusė bloko į šiaurį nuo North ave.): Programos prasidės lygiai 8 v. v. Visi northsidiečiai rengiasi dalyvauti choro koncerte, Dalyvaus ir kitų kolonijų lietuviai. Busių ir aš pats! — Myk.

Lietuvių valanda

Pereitame sekmadienį vėl teko girdėti gražų lietuvių radio programą iš stoties WCFL, nuo 1 iki 2 val. po pietų. Programos sudėję iš gražių dainų ir muzikos. Dainavo Pirmyn choro dvigubas kvartetas, Stela Staniliūtė, Bronė Tverijonaitė, Antoinetė Karnelaitė, Pranas Rutkauskas, Ona Skeveritūtė, artistas Antanas Vanagaitis ir junior "Margutis".

Tiek solistų retai kada pasitaiko. Tačiau ši valanda buvo skirtinga, nes tai buvo tikrai patriotinga valanda, pašvęsta paminėjimui spalio 9 dienos — kada 1920 m. mūsų plėšrieji tautos priešai lenkai, Želigovskio avantiura prisidengę, užgriebė Lietuvos sostinę Vilnių. Išpuodingas buvo momentas, kad po Vanagaitio gražios deklamacijos apie Vilnių dvigubas kvartetas galingai užtraukė Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenu-rinsim.

Tuomi ir užbaigta išpuodinga ir graži lietuvių radio valanda. Reikia pastebėti, kad šiuos programas leidžia savo lėšomis Jos. F. Budriko muzikos krautuvė, 3417 S. Halsted st., kuri užlaiko puikų pasirinkimą įvairiausių radių, kurias parduoda dabar nupigintomis kainomis. —Kauniškis.

West Pullman

Pereitą sekmadienį įvyko SLA. 55 kuopos susirinkimas. Antrą valandą po pietų pirminkas atidarė susirinkimą. Persaukta valdybos ir perskaityti tarimai iš pračio susirinkimo.

Ligonis M. Mockevičius jau senai serga, lankytojai aplanko. Sako, kad ligonis ilgai gal sirgs, gal but, kad jis išims visą pašalpą iš Susivienijimo.

Komisija pranešė, kad yra rengiamos parkabos lapkričio 1 d. 3 val. po pietų West Pullman Park svetainėje, prie 123 gatvės ir Stewart ave. Kalbėtojai pakviesti du, advokatai K. Gugis, Susivienijimo išdininkas ir A. Olis. Tos parkabos rengiamos tikslu paminėti dvejas Susivienijimo sukaktuves.

Pirmos sukaktuvės tai 45 metai nuo susitvėrimo Susivienijimo, o antros, tai 30 metų atsiskyrimo nuo Rymo katalikų Susivienijimo. Tose prakalbose bus plačiai išaiškinta reikšmė tų dviejų sukaktuvių.

Ižangos nebus ir jokių kolektyvų nebus. SLA. 55 kuopa taikosi prie aplinkybių, nenori išnaudoti narius ir pašalinus žmonės su Susivienijimu. Tad nepamirškite minėtos dienos, atsilankyti į prakalbas.

[Acme-P. & A. Photo]

11 metų amžiaus lakunas

Jack Chapman, 11 metų amžiaus, iš East Moriches, Long Island, N. Y., jau išmokęs pats vienas lakstyti orlaiviu. Šale jo stovi jo motina, Mrs. Chapman.

Kai siaučia nebarbas, tai nesiseka ir raudoniems soju-nikams. Dar neseniai pabėgė iš mūsų kuopos, jie girėsi, kad pralenks nariais mūsų kuopa. Mat, suvilti nekuri nariai nežinoję kur eiti. Bet po metų laiko jie persitikrino, kad su raudonais fašistais neužsimoka eiti ir prigulėti prie jų antros kuopos. Dabar jau ne vienas pasako, kad mūsų buvo teisybė. Mūsų SLA. 55 kuopa, kaip išmokėjo sirgusiems nariams pašalpą ir mirusiems pomirtines, taip ir išmoka. Bet raudonieji soju-nikai, kai pasivadino 2 kuopa, tai beišmoka po mažesnę dalį pašelpo. Mat, didesnė dalis palieka komisarams, kurie yra sveiki, kaip ridikai. O pomirtinės jie visai nemoka. Sako: kam mirusiems reikai pinigų.

Jeigu komunistas šitaip pasakytų gyvam nariui, tai tas narys bėgtų nuo jų, kaip nuo pavietrės.

Ir galų gale dar sužinojau, kad jų 2 kuopa neturi čartė-

Padaro Skalbimą Lengva

Naujas Išradimas

Dabar jus galite skalbti savo drapanas be

VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.

Klauskite pas savo groserininką LINCO WASH. Pardavinėjamas kvotinėmis bonkomis — po 20c už bonką. Išdirbėjai

LINCO PRODUCTS CORPORATION

Chicago, Ill. Tel. Pullman 6201

rio. Dar gera butžuaziška valdžia, kad tokį Kazį nepaima už kalnieriaus už kolekta-vimą pinigų iš nesupratusių vargšų darbininkų.

Korespondentas.

Kensington

Pereitą penktadienį įvyko Kliubų ir Draugijų Susivienijimo susirinkimas. Narių atsilankė vidutiniškai.

Sirgo Juktonis, Jankauskas ir Jurijonas. Tebeserga Karečka ir J. Butkus. Nuo Susivienijimo yra lankytojai siunčiami, bet kuriems laikas paveltai, tai aplankykite ligonius.

Pranešta, kad bedarbių šelpimo lietuvių skyrius likviduotas, pinigai pervesti tarptautiniam fondui. Tas, žinoma, nevisai gerai. Lietuviai darbavosi del vietinių bedarbių. Reikėjo pinigų ir pavesti vietiniam komiam labdariniam tikslui, o ne atiduoti kokiam tai nežinomam fondui.

Per lietuvių bedarbių skyrių įplaukė apie \$600. Sušelpa 20 šeimynų — irgi visi lietuviai. Kad to skyriaus neteko, nebus šelpiami bedarbiai lietuviai. O bedarbių nesumažėjo, bet galiu sakyti, kad jų padaugėjo. Nepaaiškinta, kodėl tas lietuvių skyrius buvo likviduotas.

Susivienijimas yra pirkes šėrų iš L. D. N. Bendrovės, turi delegatą išrinkęs, bet jokių raportų negauna. Kaip man žinoma, pastarame šerinininkų susirinkime buvo nutarta ir direktoriams pavesta išimti pinigus iš Roseland State banko ir padėti į saugesnį banką. Susivienijimas nori žinoti, ar tuos pinigus išėmė, ar ne. Iš nekurių jau teko nugirsti, kad pi-

NAMŲ SAVININKAI

Mūsų autoklamo tikslas nariams ir juos išpildoma — Lygis, Penktą Dieną Pranešimas. Trisdešimt dienų Pranešimas, dykt patarymų nariams, kurie ateina į mūsų ofisą, apie nesupratusius su raudonieji ir kalnais. Narys \$1.00 su šito apskaitimu.

City of Chicago Landlords Association, Inc. Second Floor, 2654 S. Ashland Avenue, arti 471 St. ir Ashland Ave. CHICAGO. Telefonas BOLLIVARD 7878. Aidara Vakara.

De Soto ir Plymouth Chrysler Išdirbystės

Pirm negu pirksite, ateikite į mūsų įstaigą pamatyti mūsų naujus De Soto ir Plymouth Automobilus.

Visi žino jų gerumą ir jie patys kalba už save. Taipgi turim daug vartotų automobilių už priekiamas kainas.

KALAINIS MOTOR SALES

3962 Archer Ave., Tel. Virginia 1334

VIENINTĖLIŠ LIETUVIŲ BRAZILIJOJ

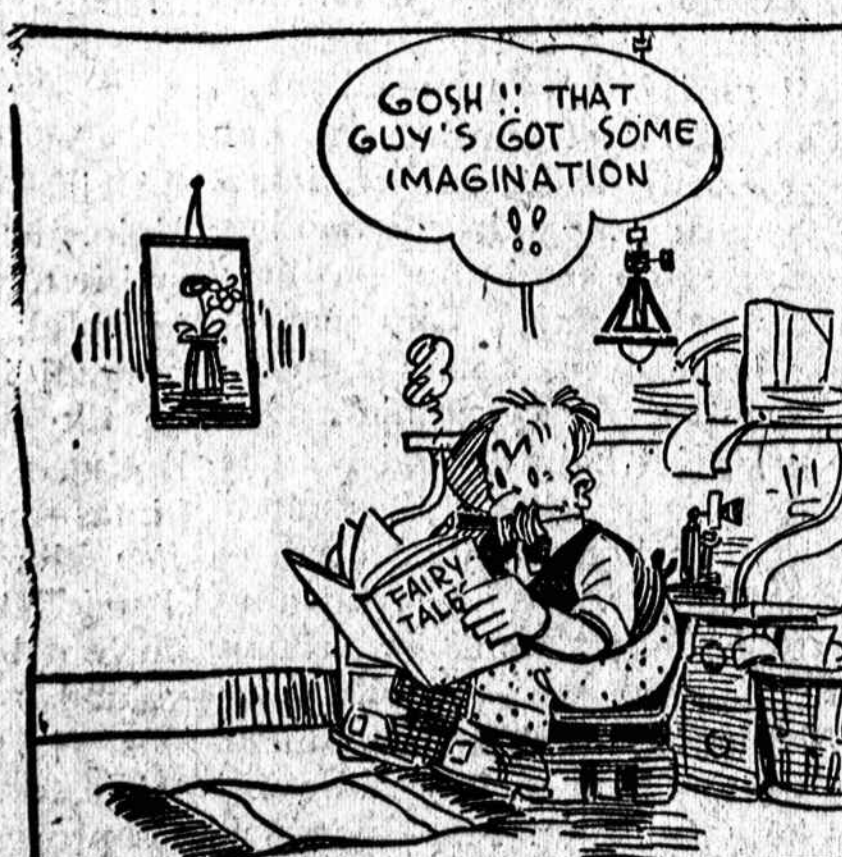
nepriklausomos, pažangios minties darbininkų laikraštis yra

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOJ Brazil — S. Paulo, Rua da Mooca, 424

Metinė prenumerata \$ Amerikoj ir Lietuvoj 2 doleriai

IN OUR OFFICE

noshai. Bus idomus ir gražus programos. Yra verta, kad kiekvienas girdėtų ir paremtų tą gražų būrelį jaunuomenės.

Bus linksma muzika, prie kurios galėsime pasisotinti ir susitikt su savo draugais šią nedėlią, spalio 18 d. 7:30 valandą vakare.—A. K.

NAUJIENU Pinigų Siuntimo Skyrius at-daras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėdieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

Garsinkitės "N-nose"

PIRKITE DABAR

Kiek tik jums jų reikės

CALIFORNIJOS SULČIŲ VYNUOGĖS

VESUS oras visuomet primena Californijos Sulčių Vynuogės. Dabar yra geriausias laikas apsirūpinti sultingomis vynuogėmis spaudimui, kad turėjus jų užtektinai vartojimui savo namuose.

Atsiminkite taipgi, kad Californijos Sulčių Vynuogės šiemet turi savy daugiau cukraus, negu kitais metais. Ir vynuogių sunka del namų yra legalė.

Atgabenimo iš Californijos sezonas yra beveik užsibaigęs ir visas išteklis sulčių vynuogių bus beveik per pusę mažesnis už pereitų metų išteklį.

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.

SAN FRANCISCO, CALIFORNIA

Atstovauja 85% visos Californijos Vynuogių Produkcijos.

MES VALOME VISKĄ---

Nuo kuro iki pirštinės 9x12 Kaurai

Domestic ar Wilton nuodugnai išvalomi, abi pusės

\$2.00

Patenkimas Garantuos

The New Drexel Cleaners

4720-22 Cottage Grove Ave.

Telefonai Drexel 0909, 0910, 0911

Daktaras

Kapitonai Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniam Kate Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERŲ PER 26 METUS. NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslių užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarnas dykt, OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandų vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kadzie 8902

1514-16 Roosevelt Rd. arti St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
5c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymų kainos:

Chicagoje — paštas:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	8c
Savaitė	18c
Mėnuo	75c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštas:	
Metams	\$7.00
Pusmetui	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atplėgta):	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Pilnųjų reikią siųsti su pinigais
Orderiu kartu su užsakymu.

SMUGIS KATALIKYBEI ISPANIJOJE

Ispanijos steigiamasis seimas priėmė 287 balsais prieš 41 trečiąjį konstitucijos straipsnį, kuris sako, kad respublika nepripažįsta jokios oficialės valstybinės religijos. Tuo būdu Ispanija atmetė katalikų religijos viešpatavimą valstybėje, kuris tęsėsi per tukstantį metų. Pastebėtina, kad mažiau negu aštunta dalis atstovų pasipriešino tam konstitucijos straipsniui. O Ispanija per šimtmečius buvo žinoma, kaip katalikiškiausia šalis pasaulyje!

Pasiremiant tuo straipsniui, Ispanijoje dabar katalikai turės ne daugiau teisių, kaip protestantai, žydai, mahometonai arba "bedieviai".

Pirmiausia Ispanijoje turėjo pilnas teises tik katalikai. Katalikų bažnyčios galybės laikais nekatalikai buvo tenai žiauriai persekiojami. Šventoji Inkvizicija baudavo katalikybės priešus kalėjimu ir net mirtimi. Vėliau tie žiaurūs persekiojimai pasiliovė. Kitoms religijoms buvo pripažinta teisė egzistuoti, bet joms nebuvo leidžiama daryti viešai savo apeigas.

Katalikų dvasiškija, žinoma, teisindavo savo privilegijuotą padėtį valstybėje tuo, kad to reikalaujant "Dievas". Kada inkvizicija degindavo ant laužų "heretikus", tai buvo sakoma, jogei bažnyčia norinti išgelbėti "heretikų dušias" iš velnio nagų. Ispanijos kunigai girdavosi net tuo, kad netikėlių žudymu jie vykina Kristaus prisakymą apie "artimo meilę", nes mirtis esanti menkesnis dalykas, negu "amžinas pragaras", į kurį kiekvienas paklydėlis tikrai patektų, jeigu jo griešnam gyvenimui nebūtų padarytas galas.

Kiek buvo "Dievui" naudos iš tokio katalikų bažnyčios viešpatavimo Ispanijoje, niekas nežino. Bet kad buvo nauda kunigijai, tai aišku visiems. Ispanijoje per tuos tukstantį metų buvo pristatytą begalės bažnyčių, klebonijų, vienuolynų ir kitokių bažnytinių įstaigų. Iš jų turėjo puikų pragyvenimą šimtai tukstančių žmonių. Į vyskupų, klebonų ir vienuolynų rankas pateko neišmatuojami plotai žemės ir daugybė kitokio turto. Devyniolikto amžiaus pabaigoje didelę dalį jų lobių pasiėmė valdžia, bet da ir šiandien katalikų bažnyčia Ispanijoje yra neapsakomai turtinga. Sako, kad vien tik klioštorių ir katalikiškų "zokonių" rankose esą apie trečdalis visų krašto turtų! Katalikiškų mokyklų Ispanijoje yra tiek, kad jas lanko beveik pusė Ispanijos vaikų. Vienuolynų yra kelios dešimtys tukstančių, o "seserų", turbut, dar daugiau.

Taigi, bemokindami žmones pasninkauti ir atsižadėti "svieto marnasčių", Ispanijos kunigai padarė puikų biznį. Ispanijos respublika dabar mano, kad vyskupai, klebonai ir vienuoliai jau pakankamai ilgą laiką "ganė" kitų žmonių "dušias"; dabar jau jie patys turėtų pasirūpinti savo "dušiomis" ir, vietoje plėsti turto iš ukininkų bei miesto darbininkų, turėtų pradėti praktikuoti Kristaus mokslą, kuris liepia galvoti ne apie pasaulio "raškažius", bet apie gyvenimą po mirties.

Katalikybės privilegijų panaikinimas yra tik pirmas žingsnis šita kryptimi. Toliau steigiamajam seimui teks išspręsti klausimą, kas daryti su bažnyčios lobiais ir su klioštoriais, kokiais teises palikti dvasiškiams ir t. t. Čia eis smarki kova tarp įvairių seimo partijų, ir koks bus jos rezultatas, dar sunku atspėti. Bet iš visko matyti, kad respublikinėje Ispanijoje bažnyčios padėtis bus beveik sulyginama su privatinų organizacijų padėtimi.

buvo prieš Pruseiką; antraip, jį dargi garsino jį, kaip musų žmogų. Kaip gi galima kitaip išaiškinti garsinamas "Vilnyj" jo prakalbas ir labai prielankius jam aprašymus? Taigi Kapsukas, sėdėdamas Minske, žino, ką svyruojantieji stalčiai kalba, susirinkę pas Šarkiuoną Roselande. Geros komisarškos akys!

Boševikiški komisarai turi geras akis ir uosles ypatingai tuomet, kai reikia susekti "kramolą" tarpe Maskvos davatų. Bet Kapsukas sąmoningai meluoja, kuomet jisai savo rašinyje tvirtina, kad "Naujienu" "maloniai sutinka" komunistų "renegatų" kompaniją. Strazdas, Pruseikas ir kitus komunistų sąslavas mės per daug gerai pažįstame, idant galėtume turėti jiems kokį simpatijų. Ar ne Pruseika buvo begėdiškiausias socialistų pravardžiutojas ir niekintojas, kuomet jisai "darbavosi" kartu su bimbinkais? Ar ne Strazdas-Valonis buvo tas komunistų mylimas "publicistas", kuris per aštuonėtą metų drapstę purvais "Naujienu" ir "Naujienu" redaktorių?

Be reikalo Kapsukas apsimeita durnium, pranašaudamas, kad jį dabartiniai "renegatai" eisą pas socialistus. Ne, jie eis atgal pas Kapsuką — arba Kapsukas eis pas juos! Nes, nežiurint kaip jie šandien viešai giminės: garbina diktatūrą, pritaria kruvinam terorui, neapkenčia socialistų — ir piau-

PASIGARSINO

Brooklynietis Klinga, nukeliavęs į Vilnių pasisakė esąs "redaktorių". Taip praneša "Vilniaus žodis" savo 17-18 num. Jisai, girdi, esąs "Amerikos lietuvių vieno seniausio laikraščio "Vienybės" redaktorių.

BUVO "VAJUS", BET IŠNYKO "VAJININKAI"

Boševikiško "darbininkų susivienijimo" organe sekretorės Jeskevičiūtė skundžiasi:

"Nors mūsų vajus užsibagė su 15 d. rugsėjo, bet dar iki šiol mes nesulaukiame iš kuopų finansų sekretorių pranešimų apie tai, kurie jų kuopos organizatoriaus pasidarbavimu gauta tie nariai. Be tokio pranešimo mes negalime užbaigti vajaus skaitlines ir paskirstyti dovanas."

Tame boševikų susivienijime, matyti, iš viso ne kažin kokia tvarka. Kiek jisai turi narių, viršininkai neskelbia. Finansiškai atsikaitoje parodyta tik įplaukos, o išlaidų dauguma "perkelta" į tuos mėnesius, apie kuriuos raportas bus padarytas tik kada nors ateityje.

RADIO IR KAS JO STVERIASI

Reakcija greičiau pasinaudoja išradimais.

Radio, nežiurintu kad amžium tebėra kudiškis, pasidarė vienu iš galingiausių įrankių visame civilizotame pasaulyje. Dar tik pačioje radio vystymosi pradžioje buvo pranašaujama, kad tas valdys viešąją opinią, kas pirmas užvaldys radio.

Taip ir atsitiko. Už radio griebėsi visi tie, kurie griebiasi viešąją opinią užvaldyti: Europos ir Pietų Amerikos šalyse, kur diktatūros viešpatuoja, ten valdžia pasiėmė radio savo išimtinai globali; Suvienytose Valstijose, kur kapitalas valdo viešąją nuomą, biznis pasisavino radio. Prie to dar reikia pridėti, kad religinės organizacijos, nežiurint kaip reakingos visuose kituose dalykuose ir butų, tačiau už moderniško išradimo griebiasi pirmosios. Šiandien, pradant papos Vatikanu, kurs įsteigė nuosavą galingą radio stotį, baigiant "biblijos studentais", kasdien oru skraidų įvairiausių tikybų ir sektų supelėjusių doktrinų propaganda.

Imant valstybėmis, verta palyginti dvi šalis su kraštiniais valdymo sistemomis skirtingais, viena — Sovietų Rusija, kaip ekstremiško diktatūros sistema, kita — Suv. Valstijos, kaip taip pat ekstremiško kapitalo sistema, kurioms radio šiandien išimtinai tarnauja. Iš demokratiškesnių šalių, kur ir radio labiausiai tarnauja visuomenės ir kultūros reikalmams, labiausiai reprezentuojanti pasirodo Anglija, kaip nesenai paaikšėjo tarptautiškioje radio konferencijoje.

Rusijoje radio yra pakinkytas, kaip jokio kitos šalies. Komunistų partijos tikslams. Milijonai Rusijos valstiečių, nemokančių skaityti, kasdien klausosi radio laikraščio, leidžiamo per visą šalį nuo šio iki septynių kas vakarą. Kiekviena syki raundonėji vadai duoda po paskaitą ar prakal-

bą ir tolimiausių kaimų ir miestelių, dirbtuvių ir ofisų darbininkai klausosi skaitlylose, klubuose, aikštėse ir salėse išstatytų garsiakalbių. Visokios komunistų organizacijos turi savo radio valandas įvairiais dienos laikais, ir kiekviena programa — dainos, dramatiškas, muzika, pranešimai, švietimas — visi tarnauja komunizmo plėtimui tikslui ir esamojo režimo propagandai. Kad ir ne tiek išimtinai, radio panašiai yra vartojamas ir akyiai cenzuruojamas ir kitose nedemokratiškų valdymo sistemų šalyse.

Radio galinga biznio reklama

Grijtant prie Amerikos, čia radio yra atiduotas be sąlygų amerikoniškajam "obalsui" "equal opportunities" kiekvienam, ir kadangi tu "lygių progų" daugiausia turi tie, kurie visoko turi daugiausia, tai ir radio patarnavimas pasiliko tik turinčiųjų progoms aptarnauti.

Šiuo laiku Amerikoje 13,000,000 šeimynų turi savo namuose radio setus, tai yra mažiausia kas trečiuose namuose yra radio priimtuvai, už kuriuos amerikiečiai kasmet išleidžia po \$8,000,000. Tai yra milžiniškiausia biznio proga netik radio dirbtuvėms ir parduotuvėms, bet ir visokiems kitokiems biznui. "Kur rasi kitą tokį galingą laidą, per kurį iš sykių prieitum prie 13 milijonų šeimynų, staejai į jų namus. Tiek šeimynų, tai yra pusė visos Amerikos gyventojų!"

Jokios kitos garsinimo priemonės, laikraščiai, plakatai, iškašos, pakeleš lentos ir visa kita kruvon suėmus to nepadarys, ką viena radio sistema padaro, turint galvoje, kad laikraščius ne visi skaito, juose ne visi suranda ko norėtų, iškašos daugelis tik netyčia užmeta aki, ir svarbiausia iš visų kitų tai, kad žmonės paprastai kur kas gyviau reaguoja į girdėtą ne kaip į išskaitytą.

Radio pasiekia pačius namų židinius.

Radio klausytojai visuomet yra greitesni ir veiklesni atsiliepti į savo radio programą kaip į savo laikraščius. Klausimas pasidarė galinga socialė butenybė, kur išlauso šeimynos savo namuose, svečiuose ar bile kur didesniuose susirinkimuose klausosi ir, matyt, ilgai dar klausysis radio. Kur šiandien bėrai, kad šeimynos, susirinkę namuose arba svečiai didesniuose būriuose skaityti laikraščius ir apie juos tiek diskutuoti, kiek apie radio išklausa programą?

Dar daugiau, radio yra pati praktiškiausiaji priemonė perduoti minios opinią ir nuotaką, kurių kitokių būdų veik negalima būtų perduoti. Labai nedaug žmonių rasi, kurie skaitytų viską be skirtumo. Viena, kad žmonės paprastai "netiki" tam, ką ne savo nuomonės laikraščiai rašo; kita, kad retas ir teisingai įvairių nuomonių ir krypčių spaudinius išsirašyti, ir — dar svarbiausia, retas ir laiko teturi visapusiškai skaitymui.

Radio jau vien tik psichologiškai žmonės žiuri su daug mažiau kritiškumo ir su kur kas daugiau nyolaidumo, "Nagi, nepakenks išgirsti ir to su kuo nesutinku", žmonės filosofuoja, o dažnai — geresnio programo neradę, bile kokio besiklauso. Tuo tarpu jau patirta ir nustatyta, kad radio ne tik rivalizuoja bet ir viršija pačią spaudą visuomenės minties nukreipime ir tam tikrą pusę.

Ateity dar labiau numatoma galimybė, kad radio visai atims iš laikraščio publiką. Jau dabar didieji laikraščiai gailisi, kad pradžioj nekreipė prideram dėmesio į radio galimybes ir kad radio pateko į nieko bendra su spauda neturinčių koncernų rankas.

Radio kaip meškerė biznui.

Milžiniškos radio pasekmės ir nauda jo savininkams, davė galimybes radio programą gerinti iki visapusių reikalavimų: galingosios radio kompanijos prisisamdo geriausius kalbėtojus, specialistus ir tt. ir tt. Jau pilnas oras radio forumų (viešų lekcijų), tarptautinių valandų, farmeiriams valandų, viešųjų švenčių programų, adresų, rinktinės muzikos, skubiausių žinių iš viso pasaulio ir tt. Bet ir čia silpnioji pusė yra tai, kad viso to vyraujančiu tikslu yra komercializmas. Lygiai kaip dauguma Amerikos laikraščių eina tik tam tikslui, kad plačiai publikai pakisus po akių garsinimus, taip ir radio perka ir parduoda orą išimtinai su tuo tikslu, kad tas biznis atneštų dolerių. Visos tos programos yra tik lyg kirmukas ant meškerės kablelio, kad žuvį pagavus.

Radio stotys daro tik tai, kas padeda joms ir jų palaikytojams padaryti pinigų, ir palieka nedaryta visa tai, kas galėtų pakenkti pinigų padarymui. Todėl visa radio politika, kaip ir visų komercializuotų laikraščių, yra — vien žiūrėti, ko publika nori, kas ją labiausiai "užima". Bet publika, palmta didžiūmoj, palikta pati sau pasirinkti, ko ji nori ir ką geriausiai mėgstą, visuomet pasirenka patį pigiausį ir štai kodėl, imant bendrą palyginimą, pasiklausius radio programų pasilieką tas pats įspudis, kaip pasiklausius kokios nors didesės krautuvės "wholesale". Kur nežiurint kaip dažnai būtų išdešyti ir iškabinti, pamatinis to wholesale tikslas yra — perduoti viską, be skirtumo. Pakelimas publikos skonio standarto ir patalpinimas klausytojų kultūriškiesiems ligesiams neįeina į radio tiekų funkciją. Pirk — parduok, pirk — parduok, yra visų kalbų mizeriškai naivios.

Radio yra atėties pajėga.

Jis jau dabar padarė didelius dalykus. Todėl labai svarbų, kas radio kontroliuos ir ką radio tieks minios. Jau matėme, kad su radio pagalba sukviečiamos minios žmonių į tokius piknikus ir vakarus, kur tik nusivylimą ir blogą susirinkusįjį randa. Jei radio pačioj pradžioj isigys tokią reputaciją, vėliau ir rimtiems kultūros tikslams sunkiau bebus žmones gauti. Tad tu pačių lietuviškų laikraščių, kurie ligi šiol reiškė lietuvių opinią, pareiga yra ir radio ne tik prižiūrėti, bet juo rimtai susiinteresuoti ir jo reputaciją apginti. Radio kaip stipriausias spaudos pagalbininkas, turi būti tokiu ir įvertintas, o tai bus galima tik tuomet, kuomet jį vadovaus mūsų opinijos reiškejai — rimtieji laikraščiai.

— Neartistas.

Skaitytojų Balsai

S.L.A. Pildomosios Tarybos reikalu

Mt. Greenwood SLA 178 kuopai spalį 4 d. turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Tarp kita ko buvo svarstoma ir SLA Pildomosios Tarybos nominacijos. Pas narius pasireiškė pritarimas tai nuomonei, kad daugiau neberinkti tuos valdybos narius, kurie šio ar tokiu būdu prisidėjo prie ateikimo Deveniui paskolos. Pareikšta nepasitenkinimas ir komisijomis, kurios Devenio aferą nagrinėjo ir tyrinėjo, tačiau nieko apčiuopiamų nenuveikė. Gi tuo tarpu Susivienijimui pasidarė labai daug išlaidų.

Kuopos nariai visai neturi tikslo teisioti sekretorių P. Jurgeliutę. Vienok prezidento Gegužio bandymas nusiplauti rankas ir visą bėdą suversti ant p-lės Jurgeliutės yra daugiau, negu keistas.

Mūsų kuopos nariai nutarė atsikreipti į Susivienijimo narius, ragindami juos rinkti tokią Pildomąją Tarybą, kuri dirbtų organizacijos gerovei. Mūsų Susivienijimui privalo vadovauti sumanys ir pasišventę asmenys, o ne tokie žmonės, kurie trokšta vien tik sau garbę.

SLA 178 kuopos narys.

No. 17 "Kovos" gautas šiandien. Kaina 10c. Klauskite Naujienuose.

ATEJO "Kultūros" No. 9. Galima gauti "Naujienuose". Kaina 45 centai.

Reikalaukite "NAUJIENAS" ant bile kampe, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumui delei.

AMERIKOS PILIETIS

Butina ir labai pagalinga knygelė tiems, kurie nori tapti šios šalies piliečiais. Pamokiniai apie šios šalies tvarką, apie jos viešųjų rinkimų ir viską kas reikalinga prie imimo egzaminų rašyti ir anglų kalbą rašyti.

KAINA TIK 25 CENTAI
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Siųskite mūsų orderį arba krasuo šauklelė.

Apžvalga

KOVA SU "KRAMOLA"

Kapsukas rašo "Laisvėje" apie "renegatus" — Butkų, Strazda-Valonį, Pruseiką ir kitus. Jisai sako, kad Pruseika savo veidmainavimu suvedžiojęs net kai kuriuos žymius Amerikos lietuvių komunistus: "Mes turime žinių", pasakoja Kapsukas, "kad po 'Vilnies' suvažiavimo kai kurie

žymūs Amerikos lietuvių komunistai, kurie, po tų suvažiavimų, buvo pasisakę už partiją ir Kominterną, prieš renegatus, buvo susirinkę pas Pruseiką šalininkų parkiuną ir nutarė nieko nerašyti 'Vilnyj' (prieš Pruseiką — "N." Red.). Tai buvo labai negra sutartis, juo blogesne, kad ji buvo padaryta be Partijos žinios. Jor dar kartą pasirodė talkystė mosi žalingumas. Ir jie mėgino tą sutartį gyvenimui vykdyti: 'Vilnyj' ištikrųjų ilgia laiką ne pusė žodžio ne-

kambarių murinis namas, garų šildomas
2 karų garadžiūs. Turi but parduota
į trumpą laiką. Mainysiu ant biznia
vų, lotų arba kitokio namo.
Virginia 1394